

## การจำนำ

สัญญาจำนำ คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า ผู้จำนำส่งมอบสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเป็นผู้ครอบครองเรียกว่า ผู้รับจำนำเพื่อประกันการชำระหนี้ ทรัพย์สินที่จำนำได้คือ ทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนที่ได้เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ซ้ำง ม้า โค กระบือ และเครื่องทอง รูปพรรณ สร้อย แหวน เพชร เป็นต้น

**ตัวอย่างเช่น** นาย ก. กู้เงินนาย ข.จำนวน 50,000 บาท เอาแหวนเพชรหนึ่งวงมอบให้นาย ข. ยึดถือไว้เป็นประกันการชำระหนี้เรียกว่า นาย ก. เป็นผู้จำนำ และนาย ข. เป็นผู้รับจำนำ ผู้จำนำอาจเป็นบุคคลภายนอกเช่น ถ้าแทนที่นาย ก. จะเป็นผู้ส่งมอบแหวนเพชรให้กับเจ้าหนี้กลับเป็นนาย ค.ก็เรียกว่าผู้จำนำ ผู้จำนำไม่จำเป็นต้องเป็นลูกหนี้เสมอไป

### ผู้รับจำนำต้องระวัง :

ผู้จำนำต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินคือมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่จำนำ ใครอื่นจะเอาทรัพย์สินของเขาไปจำนำหาได้ไม่เพราะฉะนั้นถ้าขอยกยืมหรือลักทรัพย์ของเขามาหรือได้ทรัพย์สินของเขามาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายประการอื่นแล้วนำไปจำนำเจ้าของอันแท้จริงก็ย่อมมีอำนาจติดตามเอาคืนได้โดยไม่ต้องเสียค่าไถ่เพราะฉะนั้นผู้รับจำนำต้องระวังควรรับจำนำจากบุคคลที่รู้จักและเป็นเจ้าของทรัพย์สินเท่านั้นมิฉะนั้นอาจจะเสียเงินเปล่าๆ

### สิทธิหน้าที่ผู้รับจำนำ :

เมื่อรับจำนำแล้วทรัพย์สินที่จำนำก็อยู่ในความครอบครองของผู้รับจำนำตลอดไปจนกว่าผู้รับจำนำจะรับคืนไปโดยการชำระหนี้ในระหว่างนั้น

### ผู้รับจำนำมีหน้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จำนำบางประการ :

1. ต้องเก็บรักษาและสงวนทรัพย์สินที่จำนำให้ปลอดภัย ไม่ให้สูญหาย หรือเสียหายเช่นรับจำนำแหวนเพชรก็ต้องเก็บในที่มั่นคง ถ้าประมาทเลินเล่อวางไว้ไม่เป็นทางการคนร้ายลักไป อาจจะต้องรับผิดชอบได้
2. ไม่เอาทรัพย์สินที่จำนำออกใช้เอง หรือให้บุคคลภายนอกใช้สอย หรือเก็บรักษามิฉะนั้นถ้าเกิดความเสียหายใดๆ ขึ้นก็ต้องรับผิดชอบเช่น เอาแหวนที่จำนำสวมใส่ไปที่ยวถูกคนร้ายจี้เอาไปก็ต้องใช้ราคาให้เขา
3. ทรัพย์สินจำนำบางอย่าง ต้องเสียค่าจ่ายในการบำรุงรักษา เช่น จำนำสุนัขพันธุ์ดีโคกระบือหรือม้าแข่ง อาจจะต้องเสียค่าหญ้า อาหารและยารักษาโรคผู้จำนำต้องชดใช้แก่ผู้รับจำนำมิฉะนั้นผู้รับจำนำก็มีสิทธิยึดหน่วงทรัพย์สินที่จำนำไว้ก่อน ไม่ยอมคืนให้จนกว่าจะได้ชำระหนี้ครบถ้วน

### การบังคับจำนำ :

เมื่อหนี้ถึงกำหนดลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ผู้รับจำนำก็มีสิทธิบังคับจำนำได้คือ

1. เอาทรัพย์สินที่จำนำออกขายทอดตลาดคือกระทำได้เองไม่ต้องขออำนาจซึ่งตามกฎหมายการค้าก็ให้บุคคลซึ่งมีอาชีพทางดำเนินธุรกิจขายทอดตลาดผู้รับจำนำจะต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือไปยังลูกหนี้ก่อนให้ชำระหนี้และหนี้ที่เกี่ยวข้องกันเช่น ดอกเบี้ย ค่ารักษาทรัพย์สินที่จำนำ เป็นต้น ภายในเวลาอันควร
2. ถ้าผู้รับจำนำจะไม่บังคับตามวิธีที่ 1 เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้เพื่อไถ่ถอนทรัพย์สินที่จำนำคืนไปเจ้าหนี้ผู้รับจำนำจะยื่นฟ้องต่อศาลให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนำก็ย่อมทำได้ไม่มีอะไรห้าม

### **ข้อสังเกต**

1. เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดต้องนำมาชำระหนี้พร้อมด้วยอุปกรณ์ คือค่าใช้จ่ายต่างๆถ้ามีเงินเหลือก็คืนให้แก่ผู้จำนำไป เพราะว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ถ้าเจ้าหนี้หลายคนผู้รับจำนำก็มีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่น
2. เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้แล้วคู่สัญญาจะตกลงกันให้ทรัพย์สินที่จำนำตกเป็นของผู้รับจำนำก็ย่อมทำได้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ด้วยของคนอื่นแต่จะตกลงกันเช่นนี้ในขณะที่ทำสัญญาจำนำหรือก่อนหนี้ถึงกำหนดหาได้ไม่